

บันทึกข้อความ

อ.สส.
เลขรับ 3047
วันที่ 28 ก.ค. 2552
เวลา

ส่วนราชการ กจ.(ก.วน.) โทร. 0-2243-0843 ภายใน 1206

ที่ มท 0802.5/ 508 วันที่ 16 กรกฎาคม 2552

เรื่อง การดำเนินการตามโครงการรณรงค์เผยแพร่/ประชาสัมพันธ์เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับงานในหน้าที่ของกลุ่มงานวินัย เช่น การดำเนินการทางวินัย อุทธรณ์ ร้องทุกข์ ระบบพิทักษ์คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาข้าราชการ ทางระบบ Internet ของ สส.

เรียน อ.สส.

ต้นเรื่อง

กจ. (ก.วน.) ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบการดำเนินการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 ในประเด็นตัวชี้วัดที่ 6 น้ำหนักร้อยละ 3 ระดับความสำเร็จของการดำเนินการตามมาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ซึ่งได้กำหนดยุทธศาสตร์ที่ 4 สร้างบุคลากรมืออาชีพ ป้องกันและปราบปรามการทุจริต ด้วยวิธีการนำระบบอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ทางข้อมูลข่าวสารเพื่อลดการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยมุ่งเน้นเพื่อเผยแพร่/ประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรของ สส. และภาคประชาชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย อุทธรณ์ ร้องทุกข์ และระบบพิทักษ์คุณธรรม รวมทั้งจริยธรรม และจรรยาข้าราชการ และนำความรู้มาเป็นแนวทางการปฏิบัติราชการในด้านต่าง ๆ อันจะนำไปสู่การพัฒนาองค์กรให้ก้าวหน้าต่อไป รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้ (เอกสารหมายเลข 1)

ข้อพิจารณา

เพื่อให้การดำเนินการตามโครงการดังกล่าวบรรลุตามยุทธศาสตร์ที่วางไว้ เห็นควรให้ กจ. เป็นหน่วยงานรับผิดชอบในการจัดทำข้อมูลและลงประชาสัมพันธ์ โครงการรณรงค์เผยแพร่/ประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับงานในหน้าที่ของกลุ่มงานวินัย เช่น การดำเนินการทางวินัย อุทธรณ์ ร้องทุกข์ ระบบพิทักษ์คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาข้าราชการ ทางระบบ Internet ของ สส. ด้วยวิธีการแจ้งเวียนสำนัก/กอง และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ทาง Website ของ สส. (มุม กจ.) และศูนย์ประสานราชการใสสะอาด สส.

(เอกสารหมายเลข 2)

ข้อเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติโครงการฯ ดังกล่าวต่อไป

อนุมัติ

(นายชลธิ์ ยังตรง)

ผอ.กจ.

(นายมานิต วัฒนเสน)

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

(นายวสันต์ วรรณโรทร) ทน.กจ. 28 ก.ค. 2552

จ.อ.สส.
“ดำรงธรรมนำไทยใสสะอาด”

นิติกร.....
พิมพ์.....

โครงการณรงค์เผยแพร่/ประชาสัมพันธ์เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับงานในหน้าที่ของกลุ่มงานวินัย
เช่น การดำเนินการทางวินัย อุทธรณ์ ร้องทุกข์ ระบบพิทักษ์คุณธรรม จริยธรรม
และจรรยาข้าราชการ ทางระบบ Internet ของ สธ.

1. หลักการและเหตุผล

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ปฏิบัติตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ประจำปี
งบประมาณ พ.ศ. 2552 ในประเด็นตัวชี้วัดที่ 6 นำหน้าร้อยละ 3 ระดับความสำเร็จของการดำเนินการตาม
มาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ซึ่งได้กำหนดยุทธศาสตร์ที่ 4 สร้างบุคลากรมืออาชีพ ป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริต ด้วยวิธีการนำระบบอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ทางข้อมูลข่าวสารเพื่อลดการทุจริตและประพฤติ
มิชอบ โดยมุ่งเน้นเพื่อเผยแพร่/ประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและภาค
ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย อุทธรณ์ ร้องทุกข์ และระบบพิทักษ์
คุณธรรม รวมทั้งจริยธรรม และจรรยาข้าราชการ และนำความรู้มาเป็นแนวทางการปฏิบัติราชการในด้านต่าง ๆ
อันจะนำไปสู่การพัฒนาองค์กรให้ก้าวหน้าต่อไป

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อเผยแพร่/ประชาสัมพันธ์ ให้บุคลากรของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และภาค
ประชาชน มีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย อุทธรณ์ ร้องทุกข์ ระบบพิทักษ์
คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาข้าราชการ
2. เพื่อให้บุคลากรของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและภาคประชาชน นำความรู้มาเป็น
แนวทางการปฏิบัติราชการในด้านต่าง ๆ อันจะนำไปสู่การพัฒนาองค์กรให้ก้าวหน้าต่อไป
3. เพื่อปลูกจิตสำนึก กระตุ้นเตือนให้ข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงานราชการของกรม
ส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น รวมถึงภาคประชาชน ได้ตระหนักถึงหลักศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม
และธรรมาภิบาลในการปฏิบัติราชการอันจะนำไปสู่การพัฒนาองค์กร

3. เป้าหมาย

บุคลากรของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและภาคประชาชน

4. วิธีดำเนินการ

รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย อุทธรณ์ ร้องทุกข์ ระบบพิทักษ์คุณธรรม
จริยธรรม และจรรยาข้าราชการ ทางระบบ Internet ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

(www.thailocaladmin.go.th)

1. แจ้างเวียนสำเนา/กอง
2. ทาง Website มุม กจ. และศูนย์ประสานราชการใสสะอาด ของ สธ.

5. งบประมาณ

ไม่มี

6. สถานที่...

6. สถานที่ดำเนินการ

แจ้งเวียนสำนัก/กอง และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ทาง Website ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (มม กจ.) และศูนย์ประสานราชการใสสะอาด (www.thailocaladmin.go.th)

7. ระยะเวลาดำเนินการ

ตั้งแต่เดือนมีนาคม 2552 – เดือนกันยายน 2552

8. ผู้รับผิดชอบโครงการ

กลุ่มงานวินัย กองการเจ้าหน้าที่ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

9. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้บุคลากรของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและภาคประชาชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย อุทธรณ์ ร้องทุกข์ และระบบพิทักษ์คุณธรรม รวมทั้งจริยธรรม และจรรยาข้าราชการ
2. ทำให้บุคลากรของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและภาคประชาชน นำความรู้มาเป็นแนวทางการปฏิบัติราชการในด้านต่าง ๆ อันจะนำไปสู่การพัฒนาองค์กรให้ก้าวหน้าต่อไป
3. ปลุกจิตสำนึก กระตุ้นเตือนให้ข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงานราชการของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น รวมถึงภาคประชาชน ได้ตระหนักถึงหลักศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในการปฏิบัติราชการอันจะนำไปสู่การพัฒนาองค์กร

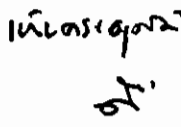
10. ผู้เสนอโครงการ

(ลงชื่อ).....

(นายชลธิ์ ยังตรง)

ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่

11. ผู้เห็นชอบโครงการ

(ลงชื่อ).....

(นายวสันต์ วรรณวโรทร)

รองอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

12. ผู้อนุมัติโครงการ

(ลงชื่อ).....

(นายมานิต วัฒนเสน)

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

เรื่องนำรู้ใน พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑
ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการทางวินัย อุทธรณ์ ร้องทุกข์ และระบบพิทักษ์

วินัยและการรักษาวินัย

๑. มีการรวม “ข้อปฏิบัติ” และ “ข้อห้ามปฏิบัติ” แยกออกจากกันเป็นคนละมาตราอย่างชัดเจน
๒. มีการจัดกลุ่มกรณี “ความผิดวินัยอย่างร้ายแรง” รวมไว้เป็นมาตราเดียวกัน
๓. เพิ่มหลักการใหม่เรื่อง “ไม่กระทำการอันเป็นการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ” ไว้เป็นหนึ่งในข้อห้ามปฏิบัติ

การดำเนินการทางวินัย :

๑. นำเรื่อง “การสืบสวน” มาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการดำเนินการทางวินัย
๒. ผู้มีอำนาจตั้งคณะกรรมการสอบสวน คือ ผู้บังคับบัญชา ซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗
๓. การส่งลงโทษ
  - ๓.๑ ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ สามารถส่งลงโทษได้ด้วยตนเอง
  - ๓.๒ ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ต้องสั่งตามมติของ อ.ก.พ.กรม / อ.ก.พ.จังหวัด / อ.ก.พ.กระทรวง แล้วแต่กรณี

กระบวนการระหว่างการสอบสวน :

๑. จากหลักการในเรื่อง Whistle Blower ที่ต้องการคุ้มครองข้าราชการผู้ให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์และเป็นผลดียิ่งต่อราชการ ข้าราชการซึ่งอยู่ในฐานะที่อาจจะถูกกล่าวหาว่า

ร่วมกระทำ...

“ดำรงธรรมนำไทยใสสะอาด”

ร่วมกระทำผิดวินัยกับข้าราชการอื่น ผู้บังคับบัญชาอาจใช้ดุลพินิจกับผู้นั้นไว้เป็นพยาน หรือพิจารณาตโทษทางวินัยตามควรแก่กรณีได้

๒. ในกรณีที่ถูกลงกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งกรรมการสอบสวนหรือถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้อหาว่ากระทำผิดอาญา เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ มีอำนาจสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนเพื่อรอฟังผลการสอบสวน หรือพิจารณาหรือผลแห่งคดีได้

กระบวนการรายงาน :

ใน พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๓๕ ทุกกรณี ก.พ. มีอำนาจตรวจสอบแต่ใน พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑ ที่ใช้บังคับทุกกรณี จะต้องรายงานไปยัง อ.ก.พ.กระทรวง โดยที่ไม่ต้องรายงาน ก.พ. เพื่อตรวจสอบ

เว้นแต่ มีเพียงบางกรณีเท่านั้นที่ ก.พ. ยังคงเป็นผู้ตรวจสอบอยู่ ดังนี้

๑. ผู้ถูกลงโทษดำรงตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูง หรือประเภทวิชาการระดับผู้ทรงคุณวุฒิ

๒. ผู้ถูกลงโทษดำรงตำแหน่งอื่นที่ไม่ใช่ประเภทบริหารระดับสูง หรือประเภทวิชาการระดับผู้ทรงคุณวุฒิ และเมื่อผู้แทน ก.พ. ที่นั่งพิจารณาอยู่ใน อ.ก.พ.กระทรวงมีความเห็นแย้งกับมติ อ.ก.พ. สามารถเสนอความเห็นแย้งมายัง ก.พ. เพื่อให้ ก.พ. มีอำนาจตรวจสอบได้อีกชั้นหนึ่ง

๓. กรณีผู้กระทำผิดเป็นข้าราชการต่างกระทรวง กรณีนี้ยังต้องรายงานมาให้ ก.พ. เพื่อตรวจสอบเช่นกัน

การอุทธรณ์ต่อ ก.พ.ค.

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑

กำหนดให้จัดตั้งคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.) เป็นองค์กรผู้มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ตามมาตรา ๑๑๔ ซึ่งพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้กำหนดหลักเกณฑ์ ขั้นตอนและวิธีการอุทธรณ์ โดยมีสาระสำคัญที่ข้าราชการพลเรือนสามัญควรทราบ ดังนี้

ใครบ้างเป็นผู้มีสิทธิอุทธรณ์ต่อ ก.พ.ค. :

บุคคลที่ถูกสั่งลงโทษทางวินัย ผู้ที่ถูกสั่งลงโทษทางวินัยคือ ภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน ลดเงินเดือน ปลดออก ไล่ออก ตามมาตรา ๘๘ ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑ หรือผู้ที่ถูกสั่งให้ออกจากราชการ ด้วยเหตุดังต่อไปนี้ (มาตรา ๑๑๔)

- (๑) เจ็บป่วยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ราชการของตนได้โดยสม่ำเสมอ (มาตรา ๑๑๐(๑))
- (๒) เป็นผู้ขาดคุณสมบัติทั่วไป หรือเป็นผู้มีลักษณะต้องห้าม ได้แก่ (มาตรา ๑๑๐(๓))

- ไม่มีสัญชาติไทย
- ไม่เลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขด้วยความบริสุทธิ์ใจ

- เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
- เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกสั่งพักราชการ หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน
- เป็นบุคคลล้มละลาย
- เป็นผู้เคยต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เพราะกระทำความผิดทางอาญาเว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๓) เป็นผู้ที่ไม่สามารถปฏิบัติราชการให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลในระดับอันเป็นที่พอใจของทางราชการ (มาตรา ๑๑๐(๕))

(๔) เป็นผู้ที่ย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ บกพร่องในหน้าที่ราชการ หรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการ ถ้าให้ผู้นั้นรับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ (มาตรา ๑๑๐(๖))

(๕) เป็นผู้ถูกสอบสวน...

“ดำรงธรรมนำไทยใสสะอาด”

(๕) เป็นผู้ถูกสอบสวนว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๙๓ และผลการสอบสวนไม่ได้ความแน่ชัดพอที่จะฟังลงโทษตามมาตรา ๙๗ วรรคหนึ่ง แต่มีผลทินหรือมัวหมองในกรณีที่ถูกสอบสวน ถ้าให้รับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ (มาตรา ๑๑๐(๗))

(๖) เป็นผู้ต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ หรือต้องโทษจำคุกโดยคำสั่งของศาล ซึ่งยังไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออก (มาตรา ๑๑๐(๘))

ขั้นตอนและระยะเวลาการยื่นอุทธรณ์ :

การยื่นอุทธรณ์ต่อ ก.พ.ค. เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎ ก.พ.ค. โดยต้องดำเนินการภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ทราบคำสั่ง หรือถือว่าทราบคำสั่งลงโทษดังกล่าว (มาตรา ๑๑๔)

กระบวนการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ของ ก.พ.ค. :

๑. ก.พ.ค. อาจพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์เอง หรือตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์เพื่อทำหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์แทนก็ได้ (มาตรา ๑๑๕)

๒. ขั้นตอนการดำเนินการกระบวนการพิจารณาจะถูกกำหนดรายละเอียดไว้ในกฎ ก.พ.ค.

๓. การวินิจฉัยอุทธรณ์ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๒๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์ เว้นแต่มีเหตุขัดข้องก็อาจขอขยายเวลาได้ไม่เกิน ๒ ครั้ง ครั้งละไม่เกิน ๖๐ วัน (มาตรา ๑๑๘)

สิทธิในการคัดค้านกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ :

ผู้อุทธรณ์มีสิทธิยื่นคัดค้านกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ด้วยเหตุต่าง ๆ ตามมาตรา ๑๒๑ ดังต่อไปนี้

๑. รู้เห็นเหตุการณ์ในการกระทำผิดวินัยที่ผู้อุทธรณ์ถูกลงโทษหรือการถูกสั่งให้ออกจากราชการ

๒. มีส่วนได้เสียในการกระทำผิดวินัยที่ผู้อุทธรณ์ถูกลงโทษหรือการถูกสั่งให้ออกจากราชการ

๓. มีสาเหตุ...

๓. มีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้อุทธรณ์

๔. เป็นผู้กล่าวหา หรือเป็นหรือเคยเป็นผู้บังคับบัญชาผู้ส่งลงโทษหรือสั่งให้ออกจากราชการ

๕. เป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินการทางวินัยหรือการสั่งให้ออกจากราชการที่ผู้อุทธรณ์ถูกลงโทษหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการ

๖. มีความเกี่ยวพันทางเครือญาติหรือทางการสมรสกับบุคคลตาม (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) อันอาจก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่ผู้อุทธรณ์

ทั้งนี้ขั้นตอนการยื่นคำคัดค้าน และการพิจารณาคำคัดค้านจะกำหนดรายละเอียดไว้ในกฎ ก.พ.ค

ผลของคำวินิจฉัย ก.พ.ค. :

อาจมีคำวินิจฉัยในลักษณะต่าง ๆ ตามมาตรา ๑๒๐ ได้แก่ ไม่รับอุทธรณ์ ยกอุทธรณ์ มีคำวินิจฉัยให้แก้ไขหรือยกเลิกคำสั่ง และให้เยียวยาความเสียหายให้ผู้อุทธรณ์ หรือให้ดำเนินการอื่นใดเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมตามระเบียบที่ ก.พ.ค. กำหนด

ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ ก.พ.ค. มีคำวินิจฉัย และหากผู้บังคับบัญชาไม่ดำเนินการตามที่ ก.พ.ค. วินิจฉัยให้ถือว่าเป็นการจงใจละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่น (มาตรา ๑๑๖)

ทั้งนี้หากผู้อุทธรณ์ไม่เห็นด้วย สามารถฟ้องคดีต่อศาลปกครองสูงสุดภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ทราบ หรือถือว่าทราบคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค.

“ดำรงธรรมนำไทยใสสะอาด”

การร้องทุกข์ต่อ ก.พ.ค.

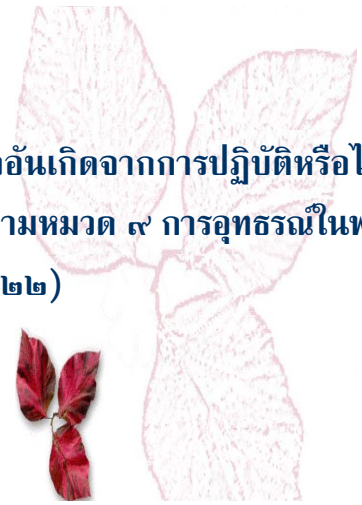

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑ :

กำหนดให้จัดตั้งคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.) เป็นองค์กรผู้มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยร้องทุกข์ตามมาตรา ๑๒๓ ซึ่งพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้กำหนดหลักเกณฑ์ ขั้นตอนและวิธีการร้องทุกข์ โดยมีสาระสำคัญที่ข้าราชการพลเรือนสามัญควรทราบ ดังนี้

๑. ใครบ้างเป็นผู้มีสิทธิร้องทุกข์ต่อ ก.พ.ค. :

ได้แก่ ข้าราชการพลเรือนสามัญที่มีความคับข้องใจอันเกิดจากการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติ ต่อตนของผู้บังคับบัญชา และเป็นกรณีที่ไม่อาจอุทธรณ์ได้ตามหมวด ๙ การอุทธรณ์ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑ (มาตรา ๑๒๒)

๒. การยื่นคำร้องทุกข์ :

แบ่งเป็น ๒ กรณี (มาตรา ๑๒๓) คือ

๒.๑ ร้องทุกข์ด้วยเหตุที่เกิดจากผู้บังคับบัญชาให้ร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาเหนือชั้นขึ้นไปตามลำดับ

๒.๒ ร้องทุกข์ด้วยเหตุที่เกิดจากหัวหน้าส่วนราชการระดับกรมที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือรับผิดชอบการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีหรือต่อรัฐมนตรี ปลัดกระทรวง รัฐมนตรี เจ้าสังกัด หรือนายกรัฐมนตรี ให้ร้องทุกข์ต่อ ก.พ.ค. ทั้งนี้ การร้องทุกข์และพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในกฎ ก.พ.ค.

๓. กระบวนการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ของ ก.พ.ค.

ก.พ.ค. อาจพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์เองหรือตั้งกรรมการ ก.พ.ค. คนหนึ่ง หรือจะตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ เพื่อทำหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ก็ได้ โดยขั้นตอนการดำเนินกระบวนการพิจารณาวินิจฉัยจะกำหนดรายละเอียดไว้ใน กฎ ก.พ.ค. (มาตรา ๑๒๔) และในการปฏิบัติหน้าที่ตาม พ.ร.บ. นี้ให้กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์เป็นเจ้าพนักงานตาม ป.อาญา และให้มีอำนาจตามมาตรา ๑๓๗ โดยอนุโลม

๔. สิทธิ...

๔. สิทธิในการคัดค้านกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ (มาตรา ๑๒๕) :

ผู้ร้องทุกข์สามารถยื่นคัดค้านกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ด้วยเหตุต่างๆ ตามมาตรา ๑๒๕ ดังต่อไปนี้

๔.๑ เป็นผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุให้เกิดความคับข้องใจหรือเป็นผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาของผู้บังคับบัญชาดังกล่าว

๔.๒ เป็นผู้มีส่วนได้เสียในเรื่องที่ร้องทุกข์

๔.๓ มีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้ร้องทุกข์

๔.๔ มีความเกี่ยวพันทางเครือญาติหรือทางการสมรสกับบุคคลตาม (๑) (๒) หรือ (๓) อันอาจก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่ผู้ร้องทุกข์

ทั้งนี้ขั้นตอนการยื่นคำคัดค้านและการพิจารณาคำคัดค้านจะกำหนดรายละเอียดไว้ในกฎ ก.พ.ค.

๕. ผลของคำวินิจฉัย :

ก.พ.ค. อาจมีคำวินิจฉัยในลักษณะต่างๆ ตามมาตรา ๑๒๕ ได้แก่ ไม่รับเรื่องร้องทุกข์ ยกคำร้องทุกข์หรือมีคำวินิจฉัยให้แก้ไขหรือยกเลิกคำสั่ง และให้เยียวยาความเสียหายให้ผู้ร้องทุกข์หรือให้ดำเนินการอื่นใดเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมตามระเบียบที่ ก.พ.ค. กำหนด

เมื่อ ก.พ.ค. วินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์แล้วหัวหน้าส่วนราชการระดับกรมที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือรับผิดชอบการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายรัฐมนตรีหรือต่อรัฐมนตรี ปลัดกระทรวง รัฐมนตรีเจ้าสังกัดหรือนายกรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี มีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ของ ก.พ.ค. (มาตรา ๑๒๓)

ทั้งนี้หากผู้ร้องทุกข์ไม่เห็นด้วย สามารถฟ้องคดีต่อศาลปกครองชั้นต้นได้ ภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ทราบ หรือถือว่าทราบคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค.

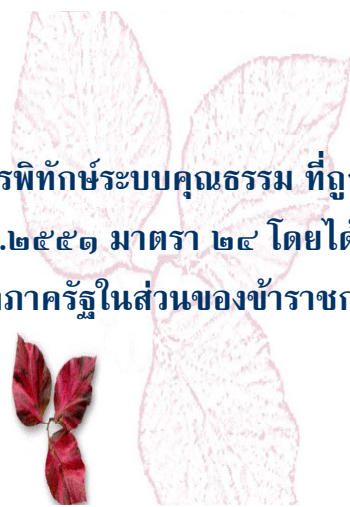

คณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.)

ก.พ.ค. คือใคร :

ก.พ.ค. เป็นคำย่อที่ใช้เรียกคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม ที่ถูกจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๒ มาตรา ๒๔ โดยได้รับมอบหมายให้มีการถือหลักควบคุมดูแลให้การบริหารงานบุคคลภาครัฐในส่วนของข้าราชการพลเรือนสามัญให้เป็นไปตามระบบคุณธรรม

ระบบคุณธรรม คืออะไร :

ในการบริหารงานบุคคลภาครัฐที่เกี่ยวกับข้าราชการพลเรือนสามัญ จะต้องดำเนินการโดยคำนึงถึงระบบคุณธรรมตามมาตรา ๔๒ ดังต่อไปนี้

๑. การรับบุคคลเพื่อบรรจุเข้ารับราชการและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งต้องคำนึงถึงความรู้ความสามารถของบุคคล ความเสมอภาค ความเป็นธรรม และประโยชน์ของทางราชการ
๒. การบริหารทรัพยากรบุคคลต้องคำนึงถึงผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพขององค์กรและลักษณะของงาน โดยไม่เลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม
๓. การพิจารณาความดีความชอบ การเลื่อนตำแหน่งและการให้ประโยชน์อื่น ๆ แก่ข้าราชการ ต้องเป็นไปอย่างเป็นธรรม โดยพิจารณาจากผลงาน ศักยภาพ และความประพฤติ และจะนำความคิดเห็นทางการเมืองหรือสังกัดพรรคการเมืองมาประกอบการพิจารณามีได้
๔. การดำเนินการทางวินัย ต้องเป็นไปด้วยความยุติธรรมและโดยปราศจากอคติ
๕. การบริหารทรัพยากรบุคคลต้องมีความเป็นกลางทางการเมือง

อำนาจหน้าที่ของ ก.พ.ค. มีอะไรบ้าง :

ก.พ.ค. มีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๓๑ ดังนี้

๑. เสนอแนะต่อ ก.พ. หรือองค์กรการบริหารงานบุคคลอื่น เพื่อให้ดำเนินการจัดให้มีหรือปรับปรุง นโยบายการบริหารทรัพยากรบุคคลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพิทักษ์ระบบคุณธรรม

๒. พิจารณา...

๒. พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์กรณีถูกสั่งลงโทษตามกฎหมายข้าราชการพลเรือนหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๑๓๐ (๑) (๓) (๕) (๖) (๗) และ (๘) (มาตรา ๑๓๔)

๓. พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ที่เกิดจากหัวหน้าส่วนราชการระดับกรมที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือรับผิดชอบการปฏิบัติราชการหรือรับผิดชอบการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีหรือต่อรัฐมนตรี ปลัดกระทรวง รัฐมนตรีเจ้าสังกัด หรือนายกรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี (มาตรา ๑๒๓)

๔. พิจารณาเรื่องการคุ้มครองระบบคุณธรรม โดยแจ้งให้หน่วยงานหรือผู้ออกกฎระเบียบหรือคำสั่งที่ออกตามกฎหมายข้าราชการพลเรือนและมุ่งหมายให้ใช้บังคับเป็นการทั่วไปซึ่งไม่สอดคล้องกับระบบคุณธรรม เพื่อดำเนินการแก้ไขหรือยกเลิกตามควรแก่กรณี (มาตรา ๑๒๖)

๕. ออกกฎ ก.พ.ค. ระเบียบ หลักเกณฑ์ และวิธีการเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

๖. แต่งตั้งบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ตามที่ ก.พ.ค. กำหนด เพื่อเป็นกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์หรือเป็นกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์

ก.พ.ค. ประกอบด้วยใครบ้าง :

โดยเหตุที่ภารกิจหลักของ ก.พ.ค. มีความสำคัญยิ่งในกระบวนการบริหารงานบุคคลภาครัฐ จึงกำหนดให้มีกรรมการจำนวน ๗ คน ที่ทำงานเต็มเวลา มีเลขาธิการ ก.พ. เป็นเลขาธิการ ก.พ.ค. ซึ่งผู้ที่ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการ ก.พ.ค. ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ (มาตรา ๒๕)

๑. มีสัญชาติไทย

๒. มีอายุไม่ต่ำกว่า ๔๕ ปี

๓. มีคุณสมบัติอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

ก. เป็นหรือเคยเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน คณะกรรมการข้าราชการครู คณะกรรมการข้าราชการครูบุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา หรือคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ

ข. เป็นหรือเคยเป็นกรรมการกฤษฎีกา

ค. รับราชการ...

“ดำรงธรรมนำไทยใสสะอาด”

- ค. รับราชการหรือเคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์หรือเทียบเท่า หรือตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้น
- ง. รับราชการหรือเคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอัยการพิเศษประจำเขตหรือเทียบเท่า
- จ. รับราชการหรือเคยรับราชการในตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูงหรือเทียบเท่าตามที่ ก.พ.กำหนด
- ฉ. เป็นหรือเคยเป็นผู้สอนวิชาในสาขานิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ สังคมศาสตร์ หรือวิชาที่เกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินในสถาบันอุดมศึกษา และดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ แต่ในกรณีที่ดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์ ต้องดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี

กระบวนการคัดเลือกกรรมการ ก.พ.ค. เป็นอย่างไร :

กระบวนการคัดเลือกคณะกรรมการ ก.พ.ค. นับเป็นหัวใจสำคัญของการที่จะได้คนดี มีคุณธรรม และมีความรู้ความสามารถเข้ามาทำหน้าที่พิทักษ์ระบบคุณธรรม ดังนั้นกฎหมาย จึงได้กำหนดกระบวนการคัดเลือกตามมาตรา ๒๖ ให้มีคณะกรรมการคัดเลือกจำนวน ๔ คน ประกอบด้วย ประธานศาลปกครองสูงสุด เป็นประธาน และกรรมการประกอบด้วยรองประธานศาลฎีกาที่ได้รับมอบหมายจากประธานศาลฎีกากรรมการ ก.พ. ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับเลือกโดย ก.พ. และเลขาธิการ ก.พ. เป็นกรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการคัดเลือกมีหน้าที่คัดเลือกบุคคลผู้มีความดีตามมาตรา ๒๕ จำนวน ๗ คน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการการคัดเลือกที่คณะกรรมการคัดเลือกกำหนด และให้ผู้ได้รับการคัดเลือกประชุมและเลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานกรรมการ ก.พ.ค. โดยนายกรัฐมนตรี เป็นผู้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

วาระและการพ้นจากตำแหน่งเป็นอย่างไร :

กรรมการ ก.พ.ค. มีวาระการดำรงตำแหน่ง ๖ ปี นับแต่วันทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว (มาตรา ๒๙)

นอกจาก...

“ดำรงธรรมนำไทยใสสะอาด”

นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการ ก.พ.ค. พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

๑. ตาย

๒. ลาออก

๓. มีอายุครบ ๗๐ ปี

๔. ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๕ หรือ ๒๗

๕. ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก แม้จะมีการรอกการลงโทษ เว้นแต่การรอกการลงโทษ
ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาท ความผิดลหุโทษ หรือความผิดฐานหมิ่นประมาท

๖. ไม่สามารถปฏิบัติงานได้เต็มเวลาอย่างสม่ำเสมอตามระเบียบของ ก.พ.ค. (มาตรา ๓๐)

รวบรวมโดย กลุ่มงานวินัย กองการเจ้าหน้าที่
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
จากเอกสาร ปชส. ของสำนักงาน ก.พ.
วันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๒